

Meer draagvermogen met grote banden

Overzicht bemestingsapparatuur

In het vroege voorjaar zijn de omstandigheden voor het uitrijden van drijfmest maar zelden ideaal. Veel loonwerkers proberen, door het monteren van een andere bandenuitrusting dan de standaardbanden, dan toch verantwoord het veld in te kunnen. We spraken met een aantal van hen over hun keuze en de ervaringen daarmee.

Loonbedrijf Lenes, Vegelinsoord

Michelin 900/60R38 onder Holmer-zelfrijder

Loonbedrijf Lenes in Vegelinsoord testte de Holmer Terra Variant 435-zelfrijder met zestienkuubs Zunhammer-tank en Duport-bemester. De machine is door importeur RosierGreidanus naar Nederland gehaald en staat standaard op Michelin CeresBib2-banden in de maat VF900/60R38.

De testcombinatie is op twee manieren bijzonder. De Holmer wordt in Nederland nog maar sporadisch verkocht en het is één van de weinige zelfrijders op VF-banden. Deze hebben als kenmerk dat ze met dezelfde last op een lagere spanning kunnen worden gereden dan traditionele banden. Eigenaar Menno Lenes van Loonbedrijf Lenes is vooral blij met de banden omdat ze in hun omgeving veel op veengrond werken, al dan niet met een kleidekje. "Het is de boeren hier in de buurt al gauw te zwaar, maar met de huidige bandentechniek is er veel meer mogelijk dan in het verleden. Al houdt het natuurlijk wel een keer op", zegt Lenes. Hij is vooral tevreden over de VF-band omdat deze veel meer lengte op de bodem brengt dan een gewone band. Om de eigenschappen van de band maximaal te kunnen benutten, heeft het bedrijf er een luchtdrukwisselsysteem op laten zetten. Chauffeur Bouke Jansen

heeft afgelopen jaar veel met de machine gereden. "Dat luchtdrukwisselsysteem is wel nodig, wil je het maximale uit de band halen. We reden in het veld altijd tussen de 1,0 en 1,2 bar. Dat is op de weg veel te weinig, want dan gaat hij drijven. Daar zaten we altijd boven de 2,0 bar."

"In het veld viel de band mij honderd procent mee, ook in het natte voorjaar", stelt Jansen. "En de boeren reageren er ook goed op, al blijven we in het voorjaar de meeste mest met de sleepslang uitrijden", vult Lenes aan. Jansen is ook blij met de mogelijkheid om in hondengang te werken: "Veel land ligt hier op greppels en met de hondengangbesturing kun je de machine met de kont naar de greppel zetten. Dan heb je al veel gewicht weg van de greppel. Met de automatische niveauregeling kun je de machine dan ook nog eens recht zetten. Dan gaat hij niet naar de greppel toe hangen. De gewichtsverdeling van de machine is overigens goed."

Lenes: "De veehouders vinden het ook mooi dat er minder wielen door één spoor rijden. Volgens mij wordt het nogal eens onderschat wat de tractie van de trekker voor een gevolgen heeft voor de gewasgroei."

Menno Lenes (links) en chauffeur Bouke Jansen zijn onder de indruk van de Michelin-banden.

Een luchtdrukwisselsysteem bleek cruciaal om deze VF-banden optimaal te kunnen gebruiken.

Jan (links) en Almar Westera lieten door Duport een tank bouwen voor de 205 centimeter hoge banden.

Duport maakte een speciale constructie voor de combinatie van schuifas en gestuurde tandem.

Loonbedrijf Gebroeders Westera, Zalk

Mitas 900/70R32 onder Duport-tank

De gebroeders Westera hebben een loonbedrijf in het Overijsselse Zalk. In 2018 lieten ze Duport een tank bouwen met een inhoud van zestien kuub. De combinatie is voorzien van een tandemas met 900/70R32-banden van 205 centimeter hoog. De voorste as is uitgevoerd als schuifas. De bodem rondom Zalk heeft niet veel draagkracht en de mannen wilden graag wat meer mest meenemen dan de 11,5 kuub die ze tot dan toe konden meenemen.

Almar Westera is na ruim een jaar zeer tevreden over zijn gekozen oplossing. "De tank heeft onze verwachtingen volledig waargemaakt. We kunnen langer doorrijden dan in het verleden, met bovendien minder insporing. De tank loopt er altijd mooi overheen", aldus Almar. Broer Jan vult aan: "De tank is ook goed spoorvolgend. Alleen toen het afgelopen zomer extreem droog was, trok hij de zode iets los, maar dat kwam doordat die er toen door de droogte toch al los op lag. In het voorjaar zie je niets en ik denk dat wanneer de banden iets meer zijn afgesleten we er ook niets meer van zien."

Na anderhalf jaar gebruik zien de banden er nog goed uit. De bandenslijtage is na anderhalf seizoen zeer beperkt. Dat is waarschijnlijk mede te danken aan het luchtdrukwisselsysteem waarvan zowel de tank als de trekker is voorzien. "Met de trekker rijden we in het veld altijd op 1,0 bar. Met de tank eigenlijk ook, maar de banden kunnen terug naar 0,8 bar en wanneer het helemaal spannend wordt zelfs naar 0,6 bar. Dat moet je echter niet te lang doen."

Almar merkt het effect van de bijzondere banden direct in het gebruik. "De tank trekt licht dankzij de hoge banden. We merken zelfs dat hij zwaarder trekt als we de spanning niet laten zakken, zeker op bouwland. Dat komt doordat de band goed afplat en dan minder inspoort. Zeker op de veengrond rijd je altijd tegen de bult op als hij gaat insporen. De grond is hier kritisch, maar ook nu we iets meer kubieke meters meenemen, reageren de boeren nog positief. We hebben totaal geen spijt van de aankoop, ook omdat Duport en dealer Evenhuis uit Giethoorn er vierkant achter staan."

Loonbedrijf De Vries en Holtrop, Rinsumageest

Mitas 1250/50R32 onder Jako-tank

De meeste loonwerkers kopen banden onder hun tank. Zo niet loonwerker Klaas Holtrop, die met zijn zoon Alex en compagnon Alle Meint de Vries Leanbedriuw De Vries en Holtrop runt in het Friese Rinsumageest. Hij zag een aantal jaren geleden de Mitas 1250/50R32-band, met een breedte van 125 centimeter en een hoogte van 204 centimeter. Dat leek hem een heel geschikte band onder een mesttank. In 2017 benaderde het bedrijf dealer Jan Tjalma uit Oldekerk met de vraag of die een geschikte tank wist voor deze banden. Jan benaderde op zijn beurt Jako in Kootwijkerbroek en die zag er wel heil in om een tank te construeren die met deze banden onder drie meter transportbreedte bleef. Het werd een tank van dertien kubieke meter, omdat het loonbedrijf deels op veengrond werkt.

Klaas is na twee jaar zeer te spreken over de bijzondere combinatie: "De band bevat prima. Je moet hem wel gebruiken in combinatie met een luchtdrukwisselsysteem. Dan kun je de druk tot ongeveer één bar laten zakken. Je ziet de tank dan gewoon zakken. Dat gaat heel snel."

Voor het aanpassen van de druk heeft het bedrijf door Tjalma een PTG-luchtdrukwisselsysteem laten opbouwen. Dat werkt

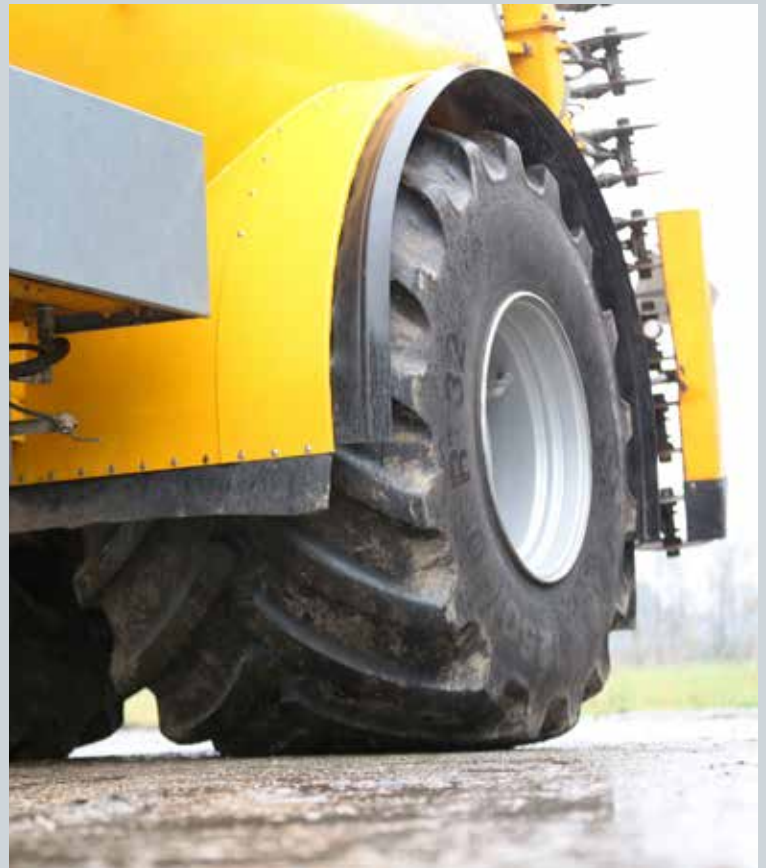
met een schroefcompressor en heeft daardoor een hoge capaciteit. Het systeem is verder uitgerust met een bufferketel en leidingen met een grote diameter en aangepaste ventielen. "Daarmee hebben we de banden snel op de gewenste spanning"

Een andere maatregel was het laten afdraaien van de banden, omdat de ondernemers het profiel te agressief vonden. "Dat is nu grotendeels opgelost. Alleen als we met hoge spanning het veld in rijden, zien we de nokken nog terug in het gras, maar als we de druk laten zakken, zie je niets meer. De band hapt daardoor ook niet in de zode bij scherp draaien", aldus Tjalma. Dat probleem hebben ze ook op een andere manier opgelost door te gaan bemesten met behulp van GPS. "We slaan nu meestal een werkgang over."

Een onverwacht probleem was de combinatie van een knikdissel en een drukwisselsysteem. "De tank ging helemaal op de zijkant hangen bij een lage bandenspanning. We hebben de tank daarom geruild tegen een tank zonder knikdissel. Daarop hebben we ook de topdrukcilinder weggelaten. Dat scheelt weer gewicht."

Klaas Holtrop: "De 1250 leek me een heel geschikte band onder de mesttank."

De Mitas 1250/50R32 drukt een eventueel spoor van de trekker weer netjes dicht.

Bedrijfsleider Egbert Krooneman (links) en chauffeur Rende Hop verwachten veel van de 900/75R32.

Rende Hop heeft de Goodyear even op 0,6 bar gezet. Dan staan er veel nokken aan de grond.

Loonbedrijf Gebr. Visch, Doornspijk

Goodyear 900/75R32 onder Fendt 824 Vario

Banden van 90 centimeter breed op een trekker in de bemesting zijn niet ongebruikelijk, maar meestal zitten die banden op een 38- of 42-inch-velg. Zo niet de banden onder de Fendt 824 van Loonbedrijf Visch in het Gelderse Doornspijk, dat hem gebruikt voor het sleepslangen. Die zijn gemonteerd op een 32-inch-velg. Op de relatief kleine velgen zijn banden in de maat 900/75R32 van het merk Goodyear gemonteerd. Johan Visch, mede-eigenaar van het bedrijf, is heel bewust bezig met de bandenkeuze op het bedrijf. Hij hanteert de stelling dat lucht de last moet dragen en hij ging daarom ook op zoek naar een band met een grote luchtkamer en kwam uiteindelijk uit bij de Goodyear. Ervaringen in het veld heeft Visch nog niet. Bedrijfsleider Egbert Krooneman: "De banden liggen er net een maand onder. De band paste niet helemaal, doordat de dieseltank van de Fendt binnen de velg valt. Door de kleinere velg moesten we de dieseltank iets veranderen." De band heeft dezelfde hoogte als een 900/60R42, maar heeft wel duidelijk meer inhoud. "We hadden eerst een 900/70R32 onder de trekker liggen. Deze is iets hoger en heeft daardoor iets meer inhoud. Het betekent dat de span-

ning nog iets lager mag. We gaan dit voorjaar op 0,8 bar het veld in. Technisch gezien mag de spanning zelfs terug naar 0,6 bar, maar dat kan niet continu."

Het bedrijf heeft goede verwachtingen van het profiel van de nieuwe band. "Het is een mooi profiel met niet al te scherpe nokken. Er zitten ook veel nokken op en hoe meer nokken je aan de grond hebt, hoe minder schade aan de zode, is onze redenering."

Rende Hop is één van de chauffeurs die straks met de trekker op pad gaat. Hij heeft er grote verwachtingen van. "In het verleden lieten we de banden handmatig af en pompten we ze na de klus met de compressor van de sleepslang weer op, maar dat is toch omslachtig. Nu hebben we het VarioGrip-bandendrukwisselsysteem en kunnen we de banden ook even oppompen als we bijvoorbeeld een stuk over het kavelpad moeten. Aan de andere kant kunnen we dus ook kort even op 0,6 bar gaan zitten in een lage plek. We halen hiermee het maximale uit de band met voor de klant een minimale bodembeschadiging."

TEKST & FOTO'S: Arend Jan Blomsma